

I. VEĽKÁ OKTÁVA A NOTY V BASOVOM KLÚČI

Milé deti! Už vieme, že každých 7 tónov hudobnej abecedy tvorí oktávu. Oktáva je vlastne poloha, v ktorej noty budeme hrať alebo spievať (vysoko, nízko, v strednej polohe, hlboko atď...)

Zatiaľ poznáme noty v týchto oktávach (polohách):

- **jednočiarková oktáva** (označujeme číslom 1)
- **dvojčiarková oktáva** (označujeme číslom 2)
- **malá oktáva** (neoznačujeme žiadnym číslom, píšeme len malými písmenami abecedy)

malá oktáva   jednočiarkovaná oktáva   dvojčiarkovaná oktáva

g a h c¹ d¹ e¹ f¹ g¹ a¹ h¹ c² d² e² f² g² a² h²

Pod malou oktávou bude **VEĽKÁ OKTÁVA**. Noty veľkej oktávy nebudeme označovať žiadnymi číslami, len **VEĽKÝMI PÍSMENAMI ABECEDY**. Keďže tóny malej a veľkej oktávy znejú nižšie, zapisujeme ich väčšinou v basovom klúči.

veľká oktáva   malá oktáva   jednočiarkovaná oktáva

C D E F G A H c d e f g a h c¹ d¹ e¹

ÚLOHA č.1 – pomenuj noty pomocou písmen aj čísel v husľovom klúči (nezabudni správne pomenovať noty s krížikom alebo béčkom)

_____

ÚLOHA č.2 – do prázdnej notovej osnovej nakresli basový klúč a zapíš noty veľkej a malej oktávy (pomôž si prehľadom nôt vyššie)

C E G H d f a

II. SPEVÁCKE ZBORY A HLASY

Tóny sú zapisované do jednotlivých oktáv podľa toho v akej sú polohe. Aj každý človek má svoj hlas v inej polohe, niekto ho má vyšší, niekto iný zase nižší.

Podľa pohlavia a polohy hlasu sa **speváci delia na:**

- **ženské hlasy:**
  - soprán** - vysoký ženský hlas
  - alt** - nízky ženský hlas
- **mužské hlasy:**
  - tenor** - vysoký mužský hlas
  - bas** - nízky mužský hlas

ÚLOHA č.3 – vymaľuj rovnakou farbou, čo patrí k sebe

ZBOR je zoskupenie väčšieho počtu spevákov, ktoré diriguje zbornajster. Podľa zloženia speváckeho zboru existujú zbory:

- Ženské
- Mužské
- Detské
- Zmiešané

ÚLOHA č.4 – vypočuj si nasledovnú ukážku operných hlasov a skús podľa sluchu rozlíšiť, kedy sa menia jednotliví speváci a či počuješ mužský, ženský, vysoký alebo nízky hlas

- <https://www.youtube.com/watch?v=hLfvkwTnJVM>

III. STUPNICE D dur, h mol

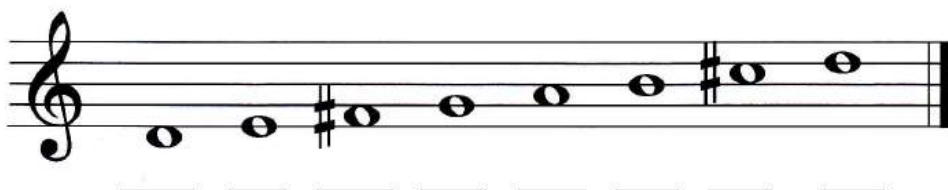
V PL5 sme sa učili poradie krížikov v predznamenaní, ktoré budeme používať pri tvorbe stupníc:
fis, cis, gis, dis, ais, eis, his

Už poznáme stupnicu bez predznamenania, stupnice s 1 krížikom (fis) a ďalej sa naučíme stupnice, ktoré majú až **2 krížiky: fis, cis**. To znamená, že v nich namiesto nôt f a c máme notu **fis** a **cis**. Sú to stupnice **D dur** a **h mol**:

- stupnica **D dur** bude začínať základného tónu **d**
- stupnica **h mol** bude začínať od základného tónu **h**

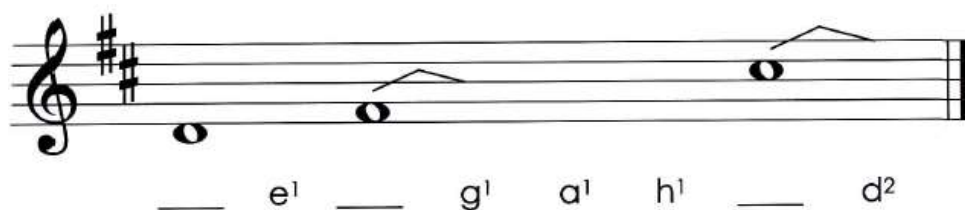
Durová bez predznamenania:	Molová bez predznamenania:
C dur	a mol
Durové s krížikmi:	Molové s krížikmi:
G dur - 1 # fis	e mol - 1 # fis
D dur - 2 # fis, cis	h mol - 2 # fis, cis

Úloha č.5 – zakrúžkuj v stupnici **D dur** tóny fis a cis a pomenuj jednotlivé tóny

Už vieme, že namiesto písania krížikov priamo k notám môžeme použiť **predznamenanie**. To píšeme hneď za husľový kľúč. K notám už krížiky nedopisujeme, keďže predznamenanie platí pre celý riadok.

Úloha č.6 – pomenuj zapísané a dopíš chýbajúce noty do stupnice D dur (**POZOR: krížiky fis cis nie sú priamo pred notami, ale v predznamenaní, ktoré nám mení noty f a c na noty fis a cis**)

Úloha č.7 – zakrúžkuj v stupnici **h mol** notu fis a cis a pomenuj jednotlivé tóny (**POZOR: aj v tomto prípade sú krížiky v predznamenaní!!!**)

